

استفتائات جدید (آذر ماه) - 7 / آذر / 1401

شک در انجام سجده

سؤال 1: اگر نماز گزار، قبل از برخاستن برای رکعت دوم و چهارم یا در حال برخاستن (پیش از ایستادن کامل) یا قبل از شروع تشهد در رکعت دوم یا رکعت آخر، شک کند یک سجده به جا آورده یا دو سجده، چه وظیفه ای دارد؟

جواب: باید یک سجده دیگر به جا آورد.

شک در افعال یا رکعات نماز مستحبی

سؤال 2: در صورت شک در افعال یا رکعات نماز نافله، وظیفه مکلف چیست؟

جواب: اگر در افعال (رکعی یا غیر رکعی) نماز مستحبی شک کند چنانکه محل آن نگذشته باشد، باید آن را به جا آورد و اگر محل آن گذشته باشد، به شک خود اعتنا نکند.

اما اگر در شماره رکعت نماز مستحبی شک کند، اختیار دارد که بنا را بر کمتر یا بیشتر بگذارد؛ مگر آنکه طرف بیشتر موجب بطلان نماز شود که در این صورت بنا را بر کمتر بگذارد؛ (مانند اینکه شک کند دو رکعت خوانده یا سه رکعت که بنا را بر دو بگذارد و اگر شک بین یک و دو باشد به هر طرف شک عمل کند، نماز صحیح است).

نام گذاری فرزند

سؤال 3: بهترین اسم برای نام گذاری فرزند پسر که قرار است به دنیا بیاید، چیست؟

جواب: بهترین نام ها آنهایی است که در بردارنده معنای عبودیت خدای متعال باشند مانند عبدالله، عبدالرحمن، عبدالرحیم و مانند اینها و نیز نام های پیامبران و امامان (علیهم السلام) که افضل آن ها نام «محمد» است، بلکه برای کسی که چهار فرزند دارد، ترک اسم «محمد» مکروه است.

عنوان: تربیت دینی فرزندان

سؤال 4: آیا تربیت دینی و آموزش احکام اسلامی و آداب اخلاقی به فرزندان، واجب شرعی است؟

جواب: رسیدگی به امور تربیتی کودک و حفظ او از مفاسد عقیدتی و اخلاقی و از کارهایی که برای او یا دیگران مفسده یا ضرر قابل توجه دارد، شرعا وظیفه ولی کودک است و مادر نیز اگر حضانت کودک را به عهده بگیرد در این مورد مسئولیت شرعی دارد. در صورتی که پدر یا مادر در انجام وظایف شرعی خود نسبت به تربیت کودک کوتاهی کنند گنهارند.

وجوب حلالیت طلبیدن برای غیبت و تهمت

سؤال 5: اگر کسی غیبت کرده یا به دیگری تهمت زده باشد، چگونه از گناه خود توبه کند؟ آیا باید رضایت او را جلب کند؟

جواب: باید با پشیمانی از گناه بزرگی که مرتکب شده است از خداوند، آمرزش بخواهد و تهمت را تکذیب کند و از کسی که غیبت او را کرده یا به او تهمت زده است، حلالیت بطلبد و اگر ممکن نیست یا مفسده دارد، برای او استغفار کند.

شیوه وضو گرفتن با وجود زخم در اعضای وضو

سؤال 5: اگر در اعضای وضو زخم یا شکستگی است و روی آن باز است، چگونه باید وضو گرفت؟

جواب: در صورتی که زخم، نجس باشد باید آن را قبل از وضو آب بکشد و اگر آب برای آن ضرر نداشته باشد هنگام وضو به طور معمول بشوید اما اگر شستن برای آن مضر است، هنگام وضو باید اطراف آن را بشوید و احتیاط آن است که اگر کشیدن دست تر بر آن ضرر ندارد، دست تر روی آن بکشد و چنانچه روی آن نجس است پارچه پاک روی آن بگذارد و روی پارچه دست تر بکشد. البته اگر محل مسح زخم است و نمی تواند روی آن دست تر بکشد، باید به جای وضو، تیمم کند؛ ولی اگر بتواند پارچه ای روی زخم قرار دهد و روی آن دست بکشد، احتیاط آن

است که علاوه بر تیمم، وضو نیز با چنین مسحی بگیرد.

وضو و غسل جبیره احتیاطی

سؤال 6: با رنگ و چسب کار می‌کنم و کار کردن با دستکش هم ممکن نیست؛ همیشه برای وضو و غسل تا آنجایی که بتوانم، مانع را برطرف می‌کنم ولی گاهی بعد از نماز، وضو و یا غسل، مانعی می‌بینم که موقع برطرف کردن متوجه نشده بودم آیا می‌توانم برای وضو و غسل، نیت ما فی الذمه کنم که اگر مانعی بود و من نتوانستم متوجه بشوم، وضو یا غسل جبیره ای به حساب آید؟

جواب: اگر از مواردی باشد که وضوی جبیره مجاز است، می‌توانید هنگام شستن عضو، جاهایی را که احتمال می‌دهید مانع وجود دارد، علاوه بر شستن، به نیت وضو دست تر هم بکشید.

حکم مصرف مربای انگور

سؤال 7: استفاده از مربای انگور (نه شیره آن)، از نظر شرعی چه حکمی دارد؟

جواب: اگر انگور هنگام تهیه مربا جوشانده شود، حرام می‌گردد و مصرف آن جایز نیست مگر آنکه با ادامه جوشاندن، دو سوم حجم آب آن کم شود، در این صورت مصرف آن اشکال ندارد.

خمس ارث

سؤال 8: پدر فوت کردند و نمی‌دانم که ایشان سال خمسی داشته اند یا نه؛ آیا ارثی که از مرحوم پدر به ما رسیده، مشمول خمس می‌شود؟

جواب: اگر نمی‌دانید که ایشان خمس بدهکار است یا اموالش متعلق خمس است، نسبت به خمس تکلیفی ندارید و گرنه باید بدهی خمس او را مانند بقیه بدهی‌های پدر، از اصل مال او پرداخت کرده و سپس باقیمانده اموال را بین ورثه تقسیم کنید.

تغییر سال خمسی

سؤال 9: در صورتی که پس از پایان سال خمسی، اولین درآمد سال جدید با فاصله زمانی واقع شود آیا می‌توان مبدأ سال خمسی جدید را، تاریخ حصول اولین درآمد قرار داد؟

جواب: مانعی ندارد.